

تأثیر تمرکز مالکیت بر رابطه بین چسبندگی هزینه و سرمایه‌گذاری دارائی‌های ثابت در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران

تاریخ دریافت: ۹۹/۰۱/۰۲
تاریخ پذیرش: ۹۹/۰۳/۲۶
کد مقاله: ۴۵۸۵۶

ابراهیم عنایت پور شیاده^۱، مهدی قلی پور پاشا^۲،
جواد درخشان^۳، ابوالقاسم فرقانی^۴

چکیده

سرمایه‌گذاری دارائی‌های ثابت به میزان زیادی مخارج سرمایه‌ای نیاز دارد. اگر سرمایه‌گذاری کارا نباشد، منجر به زیان خواهد شد. بنابراین بررسی چسبندگی هزینه در هنگام سرمایه‌گذاری دارائی‌های ثابت ضروری است. این پژوهش، تأثیر چسبندگی هزینه را بر تصمیمات سرمایه‌گذاری دارائی‌های ثابت مورد بحث قرار می‌دهد. درعین حال تأثیر تمرکز مالکیت را بر رابطه بین چسبندگی هزینه و سرمایه‌گذاری دارائی‌های ثابت مورد مطالعه قرار می‌دهد. جامعه آماری این پژوهش را شرکت‌های پذیرفته در بورس اوراق بهادار تهران تشکیل داده است و شامل ۱۲۵ شرکت فعال در صنایع مختلف طی سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۵ است. برای آزمون فرضیه‌های پژوهش از روش رگرسیون چندگانه استفاده شده است. نتایج پژوهش نشان داد که بین چسبندگی هزینه و سرمایه‌گذاری دارائی‌های ثابت رابطه معکوس و معناداری وجود دارد. همچنین تمرکز مالکیت بر رابطه بین چسبندگی هزینه و سرمایه‌گذاری دارائی‌های ثابت تأثیر مثبت و معناداری دارد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

واژگان کلیدی: تمرکز مالکیت، چسبندگی هزینه، سرمایه‌گذاری دارائی‌های ثابت

۱- کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قائمشهر، (مسئول مکاتبات): E.Enayatpour@yahoo.com

۲- کارشناسی ارشد حسابداری دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات گرگان، گرگان، ایران

۳- کارشناسی ارشد حسابداری موسسه آموزش عالی پرندهک، تهران، ایران

۴- کارشناسی ارشد حسابداری دانشگاه پیام نور، واحد بهشهر

۱- مقدمه

شناخت رفتار هزینه، یکی از مباحث مهم حسابداری بهای تمام شده و حسابداری مدیریت است. در مدل سنتی، رفتار هزینه‌ها متناسب با تغییر محرک هزینه تغییر می‌کند و جهت تغییرات (افزایش و کاهش) در حجم فعالیت، تأثیری روی بزرگی تغییرات در هزینه‌ها ندارد. اما نتایج برخی از پژوهشگران در سال‌های اخیر بیانگر این موضوع است که میزان افزایش در هزینه‌ها هنگام افزایش در سطح فعالیت، بیشتر از میزان کاهش در هزینه‌ها هنگام کاهش در حجم فعالیت است. چنین رفتار هزینه‌ها را چسبندگی هزینه‌ها می‌نامند. یکی از رفتارهای فرصت جویانه مدیران شناسایی سریع تر سودها و به تأخیر انداختن زیان‌ها است، زیرا با این کار می‌توانند میزان پاداش‌هایی که به آنها تعلق می‌گیرد را افزایش دهند که از این موضوع در ادبیات تئوری‌های اثباتی از فرضیه پاداش مدیریت یاد می‌کنند (رحمانی، ۱۳۹۲). چسبندگی یکی از رفتارهای فرصت جویانه مدیران شناسایی سریع تر سودها و به تأخیر انداختن زیان‌ها است، زیرا با این کار می‌توانند میزان پاداش‌هایی که به آنها تعلق می‌گیرد را افزایش دهند که از این موضوع در ادبیات تئوری‌های اثباتی از فرضیه پاداش مدیریت یاد می‌کنند. چسبندگی هزینه‌ها یکی از ویژگی‌های رفتار هزینه‌ها نسبت به تغییرات سطح فعالیت است و بیانگر آن است که بزرگی افزایش در هزینه‌ها هنگام افزایش سطح فعالیت، بیشتر از بزرگی کاهش هزینه‌ها در هنگام کاهش در سطح فعالیت است (کالیجا و دیگران، ۲۰۰۶)^۱. ترکیب و ساختار سهامداران در کشورهای مختلف متفاوت می‌باشد. در برخی از کشورها همانند فرانسه، واحدهای تجاری کوچک و متوسط دارای مالکیت خانوادگی زیاد هستند. در کشورهایی مثل آلمان، بانک‌ها اکثریت سهام شرکت‌های بزرگ را در اختیار دارند. در برخی کشورها همانند ایران مالکیت دولتی بخش عمده‌ای را تشکیل می‌دهند و در کشورهایی مثل آمریکا و انگلیس گسترده‌ترین سطح مالکیت عمومی دیده می‌شود (کردلر، ۱۳۸۷). تمرکز مالکیت عبارت است از چگونگی توزیع سهام بین سهامداران شرکت‌های مختلف. هر چه تعداد سهامداران کمتر باشد، مالکیت متمرکزتر خواهد بود. همچنین زمانی که تمرکز مالکیت به حدی افزایش یابد که یک مالک، کنترل مؤثر یک شرکت را داشته باشد، ماهیت مشکل نمایندگی از تضاد منافع بین مدیران و سهامداران به تضاد منافع میان سهامداران اکثریت و اقلیت تغییر پیدا می‌یابد (ژو و وانگ، ۱۹۹۹)^۲. عملیات اصلی شرکت اغلب توسط دارایی‌های ثابت مشهود انجام می‌گیرد. به عبارت دیگر، رابطه بین درآمد عملیاتی و دارایی‌های ثابت مشهود، رابطه‌ای مستقیم و ملموس است. از سوی دیگر، سرمایه‌گذاری در دارایی‌های ثابت به واسطه هزینه‌هایی که قبلاً برای دارایی‌های ثابتی که در طول عمر مفید خود به تولید شرکت کمک می‌کنند، صرف شده است، می‌تواند به شرکت کمک کند تا از لحاظ مالی کارآ باشد. در این پژوهش، مساله اصلی را با عنوان زیر بررسی می‌کنیم: آیا تمرکز مالکیت بر رابطه بین چسبندگی هزینه و سرمایه‌گذاری دارایی‌های ثابت تأثیر دارد؟

۲- ادبیات تحقیق

سرمایه‌گذاری دارایی‌های ثابت به میزان زیادی هزینه نیاز دارد. اگر سرمایه‌گذاری کارا نباشد، منجر به زیان خواهد شد. تعدیل هزینه، انتظارات خوشبینانه مدیر و مسئله نمایندگی به چسبندگی هزینه منجر می‌شود. به این دلیل که زمانی درآمد حاصل از فروش کاهش می‌یابد. مدیریت هنوز برخی از منابع بلا استفاده را حفظ می‌کند و زمانیکه درآمد افزایش می‌یابد، مدیریت باید بهره‌وری منابع را جهت افزایش درآمد، افزایش دهد. چسبندگی هزینه به موضوع مهم و نگران‌کننده در روند تصمیم‌گیری‌های سرمایه‌گذاری تبدیل شده است. سرمایه‌گذاری داخلی عموماً در دارایی‌های ثابت است. با توجه به ویژگی‌های دارایی‌های ثابت، سرمایه‌گذاری به میزان زیادی به سرمایه و هزینه نیاز دارد. در مسئله بازده سرمایه‌گذاری و اینکه آیا ارزش سرمایه‌گذاری دارد، مسئله چسبندگی هزینه باید مد نظر قرار گیرد. زمانیکه نرخ افزایش در هزینه‌ها بیشتر از کاهش نرخ کسب و کار باشد، مسئله چسبندگی هزینه پدیده بسیار خارق‌العاده‌ای است. مدیریت هزینه یکی از جنبه‌های مهم عملیات روزمره شرکت است. انجام هزینه به منظور کسب سود، نتیجه تصمیمات تجاری است. مدیریت هزینه خوب به شرکت‌ها در خصوص مشخص نمودن با دقت جایگاه دارایی‌ها و کاهش هزینه‌ها در جهت افزایش سود، کمک می‌کند. هزینه‌ها شامل مجموع هزینه‌های ثابت و متغیر است. تئوری هزینه‌یابی سنتی، هزینه را به عنوان یک تابع خطی با حجم فعالیت به حساب می‌آورد. با این حال در سال‌های اخیر محققان دریافته‌اند زمانی که میزان افزایش و کاهش فعالیت یکسان است، تغییر در هزینه کل، نامتقارن است. بنابراین مفهوم چسبندگی هزینه مطرح شده است. با توجه به وجود چسبندگی هزینه، نظریه هزینه‌یابی سنتی، کارایی تصمیم‌گیری را هنگام تنظیم منابع اقتصادی و تصمیم‌گیری‌های اقتصادی کاهش می‌دهد. بنابراین معرفی چسبندگی هزینه به خصوص در تحلیل هزینه سرمایه‌گذاری دارای اهمیت است. به علت عدم تقارن بین هزینه و درآمد فروش، زمانی که درآمد فروش ۱ درصد افزایش می‌یابد، هزینه فروش بیشتر افزایش می‌یابد. زمانیکه درآمد فروش ۱ درصد کاهش می‌یابد، هزینه مربوطه کاهش می‌یابد. وجود این چسبندگی موجب می‌گردد که شرکت تغییرات در هزینه را در هنگام افزایش سرمایه‌گذاری داخلی به عنوان یک معیار در نظر

1 - Calleja et Al
2 - Xu & Wang

بگیرد. سرمایه‌گذاری داخلی شرکت بر دارایی‌های ثابت متمرکز است. نظریه سرمایه‌گذاری کلاسیک جدید که در دهه ۱۹۶۰ توسعه یافت، معتقد است که شرکت میزان معینی از دارایی‌های خود را جهت پاسخگویی به نیازهای تولید در یک سطح معین و نسبت معینی از درآمد و هزینه حفظ خواهد کرد. در عین حال افزایش سرمایه‌گذاری ممکن است باعث افزایش نرخ رشد تولید گردد. این امر نه فقط افزایش سرمایه‌گذاری است، بلکه افزایش بهره‌وری تولید است که موضوع مهمی است. برای اطمینان از بهبود بهره‌وری تولید، باید چسبندگی هزینه را به عنوان معیار سنجش سرمایه‌گذاری معرفی کنیم. چسبندگی هزینه موجب می‌گردد که شرکت‌ها در هنگام سرمایه‌گذاری محتاطانه‌تر عمل کنند و کورکورانه در دارایی‌های ثابت سرمایه‌گذاری نکنند. ساختار مالکیت تعیین‌کننده تمرکز حقوق صاحبان شرکت و موقعیت سهامدار بزرگ شرکت است که نشان‌دهنده کارایی ساختار مالکیت است و در نهایت بر تصمیم‌گیری‌های شرکت موثر است. هنگامی که مالکیت شرکت بیش از حد متمرکز است، سهامدار کنترلی باید با مشکل تخصیص منابع ناشی از تغییر در حجم داد و ستد (کسب و کار) از طریق گسترش سرمایه‌گذاری یا انتقال منابع مازاد مقابله کند. کاهش تمرکز مالکیت موجب کاهش چسبندگی هزینه می‌شود. تصمیم‌گیری جمعی قادر است به شکل موثری از قضاوت خودخواهانه در تصمیم‌گیری‌های فردی جلوگیری کند.

لذا با توجه به مطالب یاد شده، پژوهش حاضر سعی در پاسخ به این سوال دارد که آیا بین تمرکز مالکیت و چسبندگی هزینه و سرمایه‌گذاری دارایی‌های ثابت رابطه معناداری وجود دارد؟ و آیا تمرکز مالکیت به عنوان متغیر تعدیل‌گر بر رابطه بین چسبندگی هزینه و تمرکز مالکیت تأثیر معناداری دارد؟

شن و ژانگ در پژوهشی^۱ (۲۰۱۸) ارتباط بین چسبندگی هزینه، تمرکز مالکیت و سرمایه‌گذاری دارایی‌های ثابت را در بین ۱۵۳ شرکت تولیدی چینی عضو بازار بورس شن زن و شانگهای طی سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۶ مورد بررسی قرار دادند. نتایج پژوهش نشان داد که چسبندگی هزینه تأثیر منفی بر سرمایه‌گذاری دارایی‌های ثابت دارد. همچنین تمرکز مالکیت به عنوان متغیر تعدیل‌گر تأثیر مثبت و معناداری بر رابطه بین چسبندگی هزینه و سرمایه‌گذاری دارایی‌های ثابت دارد.

یائو^۲ (۲۰۱۸) با بررسی رابطه بین چسبندگی هزینه، تمرکز مالکیت و ریسک شرکت با استفاده نمونه‌ای از ۹۸۷۶ سال شرکت طی سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۵ نشان دادند، چسبندگی هزینه به طور معناداری ریسک شرکت را افزایش می‌دهد. همچنین تمرکز مالکیت به عنوان عنصر اصلی حاکمیت شرکتی بر رابطه بین چسبندگی هزینه و سطح ریسک شرکت تأثیر می‌گذارد. به گونه‌ای که زمانی تمرکز مالکیت بیشتر است، تأثیر چسبندگی هزینه بر ریسک شرکت بیشتر است.

هواژیائو وانگ و هنگ هنگ^۳ (۲۰۱۷) پژوهشی با عنوان تأثیر چسبندگی هزینه را بر سرمایه‌گذاری در مخارج تحقیق و توسعه در بین شرکت‌های چینی طی سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۵ انجام دادند. نتایج پژوهش آنها حاکی از تأثیر مثبت چسبندگی هزینه‌ها بر سرمایه‌گذاری در مخارج تحقیق و توسعه دارد. همچنین ساختار مالکیت و ویژگی‌های مدیران بر این رابطه نقش تعدیل‌گر دارد.

وانگ و شیلر^۴ (۲۰۱۷) در مطالعه‌ای تحت عنوان "رابطه مالکیت خانوادگی و عملکرد مالی در بازارهای نوظهور" با استفاده از داده‌های مربوط به شرکت‌های فعال در کشورهای مختلف و با به کارگیری تکنیک‌های متاآنالیز نشان دادند که تمرکز مالکیت خانوادگی موجب بهبود نظارت بر عملکرد مدیران شده و با ایجاد توازن بین منافع سهامداران عمده و اقلیت باعث بهبود عملکرد شرکت در بازارهای نوظهور می‌گردد.

چونگ و همکاران^۵ (۲۰۱۶) در پژوهشی به بررسی این موضوع پرداختند که آیا رفتار نامتقارن هزینه، تحت تأثیر عوامل رقابتی قرار دارد؟ نتایج آنان نشان داد هزینه‌های فروش، اداری و عمومی در محیط‌های رقابتی متفاوت، چسبندگی ترند. علاوه بر این، رفتار نامتقارن هزینه، تحت تأثیر عوامل داخلی و خارجی قرار می‌گیرد.

حامدی و هینین^۶ (۲۰۱۵) در پژوهشی با عنوان "عملکرد شرکت زمانی که مالکیت بسیار متمرکز است با رویکرد پانل نیمه پارامتریک" به بررسی تأثیر تمرکز مالکیت بر عملکرد شرکت پرداختند. در این پژوهش چنین نتیجه‌گیری شد که تمرکز مالکیت در کل نمونه (مجموع خانوادگی و غیر خانوادگی) بر عملکرد شرکت تأثیر مثبتی دارد و در شرکت‌های غیرخانوادگی نیز تأثیر آن مثبت است. این در حالی است که تأثیر تمرکز مالکیت در شرکت‌های خانوادگی بر عملکرد منفی می‌باشد.

ژو و هانگ^۷ (۲۰۱۵) در پژوهشی تحت عنوان "مدیریت سود، حاکمیت شرکتی و چسبندگی هزینه‌ها" به بررسی تأثیر حاکمیت شرکتی و مدیریت سود و همچنین اثر متقابل آنان بر چسبندگی هزینه‌ها پرداختند. نتایج بررسی‌های آنان حاکی از این است که حاکمیت شرکتی خوب می‌تواند چسبندگی هزینه‌ها را کاهش دهد که البته میزان تأثیر آن، به شدت مدیریت سود نمی‌باشد.

- 1 - Jun Shen & Renhui Zhang
- 2 - Kening Yao
- 3 - Huaxia Hu & Hong Hong
- 4 - Wang & Shailer
- 5 - Chung et al
- 6 - Hamadi & Heinen
- 7 - Xue & Hong

عنایت پور و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهش خود به بررسی تأثیر تمرکز مالکیت بر رابطه بین چسبندگی هزینه و ریسک شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. جامعه آماری این پژوهش مشتمل بر شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی دوره ۶ ساله ۱۳۹۱ - ۱۳۹۶ و روش نمونه گیری، روش حذفی بوده است. با توجه به محدودیت های پژوهش و با استفاده از روش سیستماتیک، اطلاعات مربوط به ۱۲۵ شرکت جمع آوری و برای آزمون فرضیه از نرم افزار آماری Eviews استفاده شد. نتایج حاصله حاکی از آن است که بین چسبندگی هزینه و ریسک شرکت، رابطه معناداری وجود دارد. همچنین تمرکز مالکیت به عنوان مولفه اصلی حاکمیت شرکتی، بر رابطه بین چسبندگی هزینه و ریسک شرکت تأثیر منفی و معناداری دارد.

بنابی مقدم (۱۳۹۷) در پژوهشی به بررسی تأثیر تمرکز مالکیت و اندازه شرکت بر رابطه بین محافظه کاری شرطی و حق الزحمه حسابرسی برای ۱۰۹ شرکت پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران بین سال های ۱۳۸۸-۱۳۹۵ پرداخت. نتایج پژوهش نشان داد محافظه کاری مشروط بر اساس مدل سود و بازده و پایداری سود، تنها در شرکت های بزرگ بر حق الزحمه حسابرسی تأثیر معنی داری دارد و در شرکت های کوچک بر حق الزحمه حسابرسی ندارد و اثر متقابل تمرکز مالکیت و شاخص محافظه کاری شرطی بر اساس مدل پایداری سود، تأثیر مثبت و بر اساس مدل سود و بازده تأثیر منفی بر حق الزحمه حسابرسی دارند.

طالی نجف آبادی و احمدی افزادی (۱۳۹۷) به بررسی تأثیر سررسید بدهی و تمرکز مالکیت بر کارایی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. دوره زمانی تحقیق طی سال های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵ و جامعه آماری شامل کلیه شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران (۴۳۰ شرکت) بوده که با استفاده از روش حذفی سیستماتیک جهت نمونه گیری آماری در نهایت تعداد ۱۴۳ شرکت به عنوان نمونه آماری تحقیق مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته اند. روش آزمون فرضیه ها تحلیل رگرسیونی لجستیک است. بررسی فرضیه های تحقیق بیانگر آن بود که بین نسبت بدهی های کوتاه مدت (معیار سررسید بدهی) و کارایی شرکت ها رابطه مستقیم معنی دار وجود دارد. همچنین بین تمرکز مالکیت و کارایی شرکت ها نیز رابطه مستقیم معنی داری وجود دارد. از طرفی نتایج آزمون فرضیه سوم بیانگر عدم تأثیر تمرکز مالکیت بر رابطه بین نسبت بدهی های کوتاه مدت و کارایی شرکت ها است.

علیخانی و همکاران (۱۳۹۷) تأثیر تمرکز مالکیت بر کیفیت سود در شرکت های بورس اوراق بهادار تهران را مورد آزمون قرار دادند. قلمرو مکانی پژوهش، کلیه شرکت های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران و قلمرو زمانی مقطعی و گذشته نگر آن دوره ۵ ساله بین سال های ۱۳۹۳-۱۳۸۹ بوده، جامعه آماری این پژوهش شامل ۸۲ شرکت از بین ۴۳۵ شرکت به عنوان نمونه روش حذف سیستماتیک (سامان مند) انتخاب شده، اجرا شده است. همچنین برای تجزیه و تحلیل و آزمون فرضیه پژوهش از روش رگرسیون استفاده شده است. نتایج پژوهش نشان می دهد، بین تمرکز مالکیت و کیفیت سود در شرکت های بورس اوراق بهادار تهران رابطه مثبت و معنادار وجود ندارد.

نتایج پژوهش صراف ماموری و فولادی (۱۳۹۷) با عنوان اثر متقابل مالکیت نهادی و تمرکز مالکیت بر اهرم مالی با انتخاب نمونه ای متشکل از ۱۱۵ شرکت از بین شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در طی سال های ۱۳۸۸ لغایت ۱۳۹۵ حاکی از این است که ارتباط معناداری بین تمرکز مالکیت و اهرم مالی وجود ندارد، همچنین مالکیت نهادی بر رابطه بین تمرکز مالکیت و اهرم مالی اثر مثبت و معناداری ندارد.

شیروانی و سروش یار (۱۳۹۷) در تحقیقی بررسی تأثیر تمرکز مالکیت در شرکتهای خانوادگی و غیر خانوادگی بر عملکرد شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران را مورد آزمون قرار دادند. بدین منظور نمونه ای شامل ۱۲۵ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۵ انتخاب و مدل رگرسیون پژوهش با استفاده از داده های تابلویی برآزش شده است. نتایج پژوهش نشان دهنده عدم تأثیر معنادار تمرکز مالکیت بر عملکرد (بازده داراییها و کیوتوبین) در شرکتهای خانوادگی (با مدیرعامل خانوادگی و مدیرعامل غیر خانوادگی) و نیز شرکتهای غیر خانوادگی می باشد. نتیجه دیگر پژوهش بیانگر این است که مالکیت خانوادگی بر عملکرد شرکتهای خانوادگی با مدیرعامل خانوادگی تأثیری معنادار ندارد. همچنین شواهدی مبنی بر تأثیرگذاری مالکیت خانوادگی بر عملکرد در شرکتهای خانوادگی با مدیرعامل غیر خانوادگی یافت نشد.

نمازی و فتحعلی (۱۳۹۶) پژوهشی در خصوص تأثیر سرمایه فکری بر چسبندگی هزینه ها در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران انجام دادند. دوره آزمون از سال ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۳ و نمونه آماری متشکل از ۱۱۱ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بوده است. نتایج نشان دهنده رابطه معنادار و ضدچسبندگی سرمایه فکری و هزینه های فروش، اداری و عمومی است. برای اجزای سرمایه فکری نیز رابطه معنادار و ضدچسبندگی برقرار است و بیشترین تأثیر در بین اجزاء، مربوط به کارایی سرمایه ساختاری است. همچنین، میزان ضدچسبندگی در شرکتهای با سرمایه فکری بالا، بیشتر است و بیشترین تأثیر در بین اجزای سرمایه فکری، مربوط به شرکتهایی است که ضریب کارایی سرمایه انسانی بالاتری دارند.

۳- فرضیه های پژوهش

نقطه آغاز هر علمی، تعدادی فرضیات بدیهی است که نیازی به اثبات آنها نیست. از این عبارت می توان دلایل وجود فرضیات بدیهی^۱ را تشخیص داد. استدلال را نمی توان بدون داشتن یک نقطه آغازین شروع کرد. فرضیات سنگ زیربنای هر تئوری را تشکیل می دهند. مهم این است که فرضیات وجود داشته باشند و حقیقت داشته باشند و خواه نداشته باشند، زیرا بدون اینها نمی توان نقطه آغازی داشت. فرضیه هایی که در این تحقیق با استفاده از روش علمی مورد بررسی قرار می گیرند به شرح زیر هستند:

فرضیه اول: بین چسبندگی هزینه و سرمایه گذاری دارائیهای ثابت در شرکت های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران رابطه معناداری وجود دارد.

فرضیه دوم: تمرکز مالکیت بر رابطه بین چسبندگی هزینه و سرمایه گذاری دارائیهای ثابت در شرکت های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران تأثیر دارد.

۴- روش تحقیق

۴-۱- جامعه آماری

جامعه آماری این پژوهش، شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران برای دوره زمانی ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۵ می باشد. ابتدا باید بررسی شود که اطلاعات این شرکت ها تا چه حد در دسترس می باشد. پس از بررسی های بعمل آمده در مورد انتخاب نمونه، در بهترین شرایط برای یک دوره ۵ ساله (۱۳۹۱-۱۳۹۵)، ۱۲۵ شرکت به عنوان نمونه انتخاب گردید. در این پژوهش، برای تعیین نمونه آماری، از رابطه یا مدل خاصی جهت برآورد حجم نمونه و نمونه گیری استفاده نشده است، بلکه از روش حذفی سیستماتیک که در اغلب تحقیق های حسابداری و مدیریت مالی مرسوم است استفاده شده است. که شرکت های نمونه بر اساس شرایط نمونه گیری زیر انتخاب گردیدند:

- شرکت ها جزو منابع سرمایه گذاری، واسطه گریهای مالی، بانک ها، نهاده های پولی و ... (شرکتهای مالی) نباشند و اطلاعات مالی آنها در دسترس باشد.
- جهت دستیابی به ویژگی قابلیت مقایسه شرکت ها دارای سال مالی منتهی به پایان اسفند ماه باشند.
- سال مالی خود را طی دوره مورد رسیدگی تغییر نداده باشند.
- شرکت ها فاقد وقفه معاملاتی بیش از ۳ ماه باشند. لازم به ذکر است که این توقف شامل توقف های عادی مرتبط با برگزاری مجامع سالانه و مجامع فوق العاده شرکت نمی شود.
- شرکت ها تا قبل از سال ۱۳۹۰ در بورس اوراق بهادار پذیرفته شده باشند.

۴-۲- ابزار و روش های آماری

داده های این پژوهش مبتنی بر ارقام و اطلاعات صورتهای مالی شرکت ها تهیه شده است. در این پژوهش برای جمع آوری داده ها و اطلاعات از روش کتابخانه ای و میدانی استفاده شده است.

۴-۳- تجزیه و تحلیل داده ها

آزمون مورد استفاده در این پژوهش به دو بخش آمار توصیفی و آمار استنباطی تقسیم می شود، در بخش آمار توصیفی از شاخص هایی همچون میانگین استفاده شده است. در بخش آمار استنباطی برای بیان وجود یا عدم وجود ارتباط بین متغیر های پژوهش، از تحلیل رگرسیون چند متغیره خطی استفاده شده است. همچنین جهت آزمون فرضیه ها و در نهایت تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار آماری spss استفاده شده است.

۴-۴- مدل و متغیرهای پژوهش و نحوه اندازه گیری آنها

برای انجام آزمون فرضیه های پژوهش، با توجه به در دسترس بودن اطلاعات، مدل های زیر مورد تجزیه و تحلیل قرار می گیرد:

برای سنجش فرضیه اول، از مدل رگرسیونی ذیل استفاده شده است :

$$FA = \alpha_0 + Sticky\beta_1 + RSEFA\beta_2 + Liquid\beta_3 + Leverage\beta_4 + \varepsilon$$

1 Obviously assumptions

برای سنجش فرضیه دوم، از مدل رگرسیونی ذیل استفاده شده است :

$$FA = \alpha_0 + \text{Sticky} \beta_1 + \text{Top} \beta_2 + (\text{Sticky} \times \text{Top}) \beta_3 + \text{RSEFA} \beta_4 + \text{Liquid} \beta_5 + \text{Leverage} \beta_6 + \varepsilon$$

متغیرهای مورد استفاده در این پژوهش به شرح زیر می باشند:

متغیر وابسته در این پژوهش، سرمایه‌گذاری دارائیهی ثابت می باشد که با استفاده از نسبت دارائیهی ثابت به مجموع دارائیهی اندازه گیری شده است.

چسبندگی هزینه : متغیر مستقل در این پژوهش، چسبندگی هزینه می باشد. این متغیر به پیروی از پژوهش اندرسون و دیگران (۲۰۰۳)، با استفاده از لگاریتم طبیعی هزینه‌های عمومی و اداری و تشکیلاتی اندازه گیری شده است.

$$\ln\left(\frac{SGA_t}{SGA_{t-1}}\right) = \alpha_0 + \alpha_1 \ln\left(\frac{Sales_t}{Sales_{t-1}}\right) + \alpha_2 D_t + (\alpha_3 D_t \times \ln\left(\frac{Sales_t}{Sales_{t-1}}\right)) + \varepsilon$$

در این مدل، SGA_t هزینه‌های فروش، اداری و عمومی در سال جاری (جمع هزینه‌های عملیاتی)، SGA_{t-1} هزینه‌های فروش، اداری و عمومی در سال قبل، $Sales_t$ جمع درآمدهای فروش در سال جاری و $Sales_{t-1}$ جمع درآمدهای فروش در سال قبل است. همچنین $\frac{SGA_t}{SGA_{t-1}}$ بیانگر نسبت هزینه‌های سال جاری به هزینه‌های سال قبل و $\frac{Sales_t}{Sales_{t-1}}$ بیانگر نسبت درآمدهای فروش سال جاری به درآمدهای فروش سال قبل می باشد. به منظور همقواره شدن داده ها، از نسب مزبور لگاریتم در پایه طبیعی گرفته شده است. این نسبت ها نشان دهنده تغییرات متغیر سال جاری نسبت به سال قبل می باشد. چنانچه هزینه‌های (یا درآمدهای) سال جاری نسبت به سال قبل کاهش یافته باشد، حاصل نسبت ها کمتر از یک و در غیر اینصورت بالاتر از یک خواهد بود. متغیر مجازی یا ساختگی مدل D_t است که دارای دو ارزش ۰ و ۱ می باشد. این متغیر زمانی که درآمدهای فروش سال جاری نسبت به سال قبل کاهش یافته باشد (یعنی دوره های کاهش فروش) عدد ۱ و در صورتی که درآمدهای فروش سال جاری نسبت به سال قبل افزایش یافته باشد (یعنی دوره های رشد فروش) عدد ۰ اختیار می کند (بنی مهد و دیگران، ۱۳۹۵).

متغیر تعدیل گر در این پژوهش تمرکز مالکیت می باشد. درصد مالکیت بزرگترین سهامدار، به عنوان نماینده تمرکز مالکیت استفاده شده است. متغیرهای کنترلی پژوهش شامل موارد ذیل می باشند:

نسبت دارائیهی ثابت به مجموع حقوق صاحبان سهام : با استفاده از نسبت دارائیهی ثابت به مجموع حقوق صاحبان سهام محاسبه می گردد.

نسبت نقدینگی : نسبت نقدینگی می باشد از طریق نسبت دارائیهی جاری به بدهیهی جاری بدست می آید.

اهرم مالی : از طریق نسبت مجموع بدهیها به مجموع دارائیها بدست می آید.

۵- یافته‌های پژوهش

۵-۱- آمار توصیفی

در این تحقیق، ابتدا با استفاده از داده‌های خام، مقدار متغیرهای تحقیق محاسبه شده و سپس آماره‌های توصیفی متغیرهای مستقل و وابسته‌ی تحقیق که شامل میانگین، میانه، حداکثر، حداقل و انحراف معیار داده‌های تحقیق است محاسبه و در جدول ارائه شده است. مقادیر مذکور شمایی کلی از وضعیت توزیع داده‌های تحقیق ارائه می‌کنند. نتایج ارائه شده نشان می‌دهد که میانگین (و انحراف معیار) متغیرهای تحقیق را نشان می‌دهد عدد مربوط به انحراف معیار بیانگر درصد پراکندگی داده‌های این متغیر حول میانگین است. سایر متغیرهای تحقیق نیز به همین صورت قابل تفسیر هستند.

جدول شماره ۱. آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرها	تعداد	میانگین	ماکزیمم	مینیمم	انحراف استاندارد	ضریب چولگی	ضریب کشیدگی
چسبندگی هزینه	۶۲۵	۰,۱۷۷۰۹۲	۱,۵۲۷۳	-۱,۶۴۱۱	۰,۲۹۵۴۱۴۱	-۰,۱۸۸۰۳۰	۸,۲۲۹۷۸۴
سرمایه‌گذاری دارائیهی ثابت	۶۲۵	۰,۲۴۵۴۰۶	۵,۸۶۳۸	۰,۰۰۳۴	۰,۳۰۶۳۳۸۶	۱۰,۷۷۹۵۴	۱۸۶,۸۶۲۵
اهرم مالی	۶۲۵	۰,۶۶۸۲۴۵	۸,۲۲۴۷	۰,۰۸۵۳	۰,۵۱۰۱۵۶۵	۷,۴۸۰۸۳۱	۹۰,۹۷۸۶۸
نسبت نقدینگی	۶۲۵	۱,۷۶۸۹۵۶	۱۵,۱۲۵۴	-۱,۰۸۵۶	۱,۵۲۳۷۹۵۶	۴,۳۴۱۶۳۸	۲۸,۴۶۶۷۸
نسبت دارائیهی ثابت به حقوق صاحبان سهام	۶۲۵	۰,۳۰۸۷۷۰	۸,۲۸۰۰	-۱,۷۸۸۲	۷,۴۷۷۹۹۲۹	-۲۲,۴۱۸۲۷	۵۳,۰۸۰۵۶
تمرکز مالکیت	۶۲۵	۰,۰۸۷۳۰۵	۰,۹۸۵۱	۰,۸۵۳۴	۰,۱۵۷۳۷۰۶	۰,۵۹۹۳۷	۲,۹۵۵۸۷۷

۵-۲- تجزیه و تحلیل مدل های اصلی جهت آزمون فرضیه های پژوهش

۵-۲-۱- فرضیه ۱

بین چسبندگی هزینه و سرمایه‌گذاری دارائیهای ثابت در شرکت های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران رابطه معناداری وجود دارد.

$$FA = \alpha_0 + Sticky\beta_1 + RSEFA\beta_2 + Liquid\beta_3 + Leverage\beta_4 + \varepsilon$$

آزمون مدل تحقیق: ابتدا باید دید که استفاده از مدل Pooled بهتر است یا مدل اثرات ثابت که این امر با آزمون F لیمر صورت می‌گیرد اگر مدل Pooled ارجح بود کار تمام است اما اگر مدل اثرات ثابت می‌بایست آن را در مقابل مدل اثرات تصادفی آزمون کنیم تا از میان آن دو مدل مناسب جهت برآورد معین شود که این کار با آزمون هاسمن صورت می‌گیرد. برای آزمون فرضیه ابتدا با استفاده از آزمون F مشخص می‌شود که آزمون به صورت مدل تلفیقی یا اثرات ثابت می‌باشد. آماره آزمون F بصورت جدول زیر محاسبه شده است:

جدول شماره ۲. انتخاب بین مدل تلفیقی و اثرات ثابت

آزمون	آماره	سطح اطمینان
لیمر F	۱,۴۳۱۲۲۴	۰,۰۲۳۱
آماره خی دو	۱۸۴,۶۵۶۰	۰,۰۰۰

همانطور که در جدول فوق ملاحظه می‌گردد مقدار آماره F برابر با ۱/۴۳ شده و سطح معنی داری نیز کمتر از ۰/۰۵ شده است پس نتیجه می‌گیریم که مدل اثرات ثابت می‌باشد و باید در مقابل مدل اثرات تصادفی آزمون کنیم تا از میان آن دو مدل مناسب جهت برآورد معین شود که این کار با آزمون هاسمن صورت می‌گیرد.

نتایج حاصل از آزمون هاسمن:

H_0 : روش اثرات ثابت نیست (تصادفی است)

H_1 : روش اثرات ثابت است.

جدول شماره ۳. آزمون هاسمن

آزمون	آماره	سطح اطمینان
آماره هاسمن	۰,۳۴۵۶۴	۰,۰۶۲

همانطور که در جدول فوق ملاحظه می‌گردد مقدار آماره F برابر با ۰,۳۴۵ شده و مقدار احتمال نیز بیشتر از ۰/۰۵ شده است پس نتیجه می‌گیریم که مدل اثرات تصادفی می‌بایست بکار برده شود. بررسی ارتباط بین متغیرها با استفاده از تکنیک پانل دیتا و نرم افزار Eviews به شرح جدول زیر می‌باشد:

جدول شماره ۴. رگرسیون خطی چند متغیره بین متغیرها

متغیر	ضریب	انحراف معیار	آماره t	سطح اطمینان
عدد ثابت	۱,۰۶۷	۰,۱۶۷	۶,۳۸۳	۰,۰۰۰
چسبندگی هزینه	۰,۳۷۶	۰,۰۱۱	-۴,۹۵۱	۰,۰۲۱
نسبت دارائیهای ثابت به حقوق صاحبان سهام	۰,۲۴۵	۰,۶۴۳	۶,۴۳۲	۰,۰۰۰
نسبت نقدینگی	۰,۳۳۰	۰,۰۶۸	۶,۸۴۴	۰,۰۰۷
اهرم مالی	-۰,۰۴۹	۰,۰۱۸	-۱,۴۳۹	۰,۶۳۳
آماره F	۲۰,۵۴۲	ضریب تعیین		۰,۴۷۳
سطح اطمینان	۰,۰۰۰	ضریب تعیین تعدیل شده		۰,۴۶۵
دوربین واتسون	۱,۶۵۷۰			

همانطور که در جدول بالا ملاحظه می‌گردد مقدار ضریب تعیین تعدیل شده برابر با ۰/۴۶ بدست آمده است که مقدار مناسبی است. همینطور مقدار آماره دوربین واتسون برابر با ۱/۶۵۷۰ بدست آمده که نشان دهنده عدم وجود خودهمبستگی در اجزای خطا یا اختلال در مدل می‌باشد. همانطور که در جدول فوق ملاحظه می‌گردد رابطه معکوسی بین متغیر مستقل چسبندگی هزینه و متغیر وابسته و سرمایه‌گذاری دارائیهای ثابت در شرکت های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران وجود دارد. در نتیجه فرضیه

تایید می‌گردند. مقدار آماره F برای مدل رگرسیونی برابر با ۵۴/۲۰ بوده که در سطح معنی‌داری ۵ درصد نشان دهنده معنی‌داری مدل رگرسیونی است. ضریب تعیین تعدیل شده (Adjust. R2) برابر با ۰/۴۶ است به عبارتی ۴۶ درصد از تغییرات متغیر وابسته از طریق متغیر مستقل تبیین می‌گردد. که مقدار بسیار مناسبی است و نشان دهنده برازش مناسب مدل است. میزان رابطه معنی داری متغیر مستقل شامل ۰,۳۶۷ می‌باشد.

رابطه متغیرهای کنترلی با متغیر وابسته شامل رابطه بین نسبت دارائی ثابت به حقوق صاحبان سهام و سرمایه‌گذاری دارائیهای ثابت برابر است با ۰,۲۴۵ و رابطه بین نسبت نقدینگی و سرمایه‌گذاری دارائیهای ثابت برابر است با ۰,۳۳ و بین اهرم مالی و سرمایه‌گذاری دارائیهای ثابت رابطه خطی برقرار نمی‌باشد.

۵-۲-۲- آزمون فرضیه دوم

تمرکز مالکیت بر رابطه بین چسبندگی هزینه و سرمایه‌گذاری دارائیهای ثابت در شرکت های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران تاثیر دارد.

$$FA = \alpha_0 + Sticky\beta_1 + Top\beta_2 + (Sticky*Top)\beta_3 + RSEFA\beta_4 + Liquid\beta_3 + Leverage\beta_4 + \varepsilon$$

آزمون مدل تحقیق: ابتدا باید دید که استفاده از مدل Pooled بهتر است یا مدل اثرات ثابت که این امر با آزمون F لیمر صورت می‌گیرد اگر مدل Pooled ارجح بود کار تمام است اما اگر مدل اثرات ثابت می‌بایست آن را در مقابل مدل اثرات تصادفی آزمون کنیم تا از میان آن دو مدل مناسب جهت برآورد معین شود که این کار با آزمون هاسمن صورت می‌گیرد. برای آزمون فرضیه ابتدا با استفاده از آزمون F مشخص می‌شود که آزمون به صورت مدل تلفیقی یا اثرات ثابت می‌باشد. آماره آزمون F بصورت جدول زیر محاسبه شده است:

جدول شماره ۵. انتخاب بین مدل تلفیقی و اثرات ثابت

آزمون	آماره	سطح معناداری
لیمر F	۳,۴۳۶۳	۰,۰۰۰
آماره خی دو	۶۴,۷۳۲۱	۰,۰۰۳

همانطور که در جدول فوق ملاحظه می‌گردد مقدار آماره F برابر با ۳,۴۶ و سطح معناداری نیز کمتر از ۰/۰۵ شده است پس نتیجه می‌گیریم که مدل اثرات ثابت می‌باشد که باید در مقابل مدل اثرات تصادفی و غیر تصادفی آزمون کنیم تا از میان آن دو مدل مناسب جهت برآورد معین شود که این کار با آزمون هاسمن صورت می‌گیرد.

نتایج حاصل از آزمون هاسمن:

H_0 : روش اثرات ثابت نیست (تصادفی است)

H_1 : روش اثرات ثابت است.

جدول شماره ۶. آزمون هاسمن

آزمون	آماره	سطح معناداری
آماره هاسمن	۱۴,۷۲۱۲	۰,۰۶۵۷

همان طور که پیش از این ذکر شد در صورتی که نتیجه آزمون برآورد مدل به روش داده‌هایی تابلویی باشد لازم است تعیین شود که مدل به روش اثرات ثابت برآورد شود یا به روش اثرات تصادفی که برای این منظور از آزمون هاسمن استفاده می‌شود. با توجه به اینکه در آزمون هاسمن، تایید فرضیه H_0 بیانگر انتخاب روش اثرات تصادفی و عدم تایید آن بیانگر انتخاب روش اثرات ثابت است. سطح معناداری بزرگتر از ۵ درصد بوده و در نتیجه فرض H_0 مورد تایید قرار می‌گیرد. بنابراین از روش اثرات تصادفی استفاده می‌گردد. بررسی ارتباط بین متغیرها با استفاده از تکنیک پانل دیتا و نرم افزار Eviews به شرح جدول زیر می‌باشد:

جدول شماره ۷. جدول رگرسیون خطی چند متغیره

متغیر	ضریب	انحراف معیار	آماره t	سطح اطمینان
عدد ثابت	۰,۴۲۶۵	۰,۰۵۱۶۹۴	۱,۰۳۶۸۸	۰,۰۰۱
چسبندگی هزینه	۰,۳۵۹۶۳	۰,۰۵۱۴۵۱	۴,۱۷۵۴۱	۰,۰۰۰
تمرکز مالکیت	۰,۴۲۵۷۴۳	۰,۲۹۳۲۲۹۳۶	۳,۱۳۶۷۱	۰,۰۰۲
چسبندگی هزینه * تمرکز مالکیت	۰,۵۱۸۸۷	۰,۰۴۳۱۲	۴,۸۹۷۳۲	۰,۰۰۰
نسبت دارائی‌های ثابت به حقوق صاحبان سهام	۰,۳۰۱۲	۰,۰۳۴۲۱	۲,۸۹۷۱۲	۰,۰۰۴۱
نسبت نقدینگی	۰,۲۲۲۹۸۵	۰,۰۰۲۹۸۵	۲,۷۴۷۴۱	۰,۰۰۶
اهرم مالی	۰,۰۸۱۲۵۱	۰,۰۷۰۲۹۸۵	۰,۴۴۰۸۵	۰,۶۶۰
آماره F	۹,۹۹۲۸۰	ضریب تعیین		۰,۵۶۸۷۲۱
سطح اطمینان	۰,۰۰۰۰	ضریب تعیین تعدیل شده		۰,۵۴۹۸۷
دوربین واتسون	۲,۰۸۳			

۶. نتایج و تفسیر فرضیه تحقیق

همچنانکه از جدول فوق مشخص است مدل فوق به بررسی تاثیر مستقل (مالکیت نهادی و افشای داوطلبانه اطلاعات) حاضر در مدل بر متغیر وابسته سرمایه‌گذاری دارائیهای ثابت و متغیر مستقل چسبندگی هزینه متغیر تعدیل گر تمرکز مالکیت متغیرهای کنترلی (نسبت نقدینگی، نسبت دارائی ثابت به حقوق صاحبان سهام؛ اهرم مالی) می‌پردازد. ضرایب رگرسیونی متغیر در جدول فوق آورده شده است. آماره دوربین واتسن، ۲,۰۸۳ می‌باشد که نشان دهنده عدم وجود خودهمبستگی در اجزای خطا یا اختلال در مدل می‌باشد. مقدار آماره F برای مدل رگرسیونی برابر با ۹,۹۹۲۸۰ بوده که در سطح معنی‌داری ۵ درصد نشان دهنده معنی‌داری مدل رگرسیونی است. ضریب تعیین تعدیل شده (Adjusted R2) برابر با ۰/۵۶ است به عبارتی ۵۶ درصد از تغییرات متغیر وابسته از طریق متغیر مستقل این تحقیق تبیین و توضیح می‌گردد. به نوعی ۰,۴۴ درصد از تغییرات هزینه بدهی در این تحقیق مورد بررسی قرار نگرفته است. در این آزمون متغیر تمرکز مالکیت بعنوان متغیر تعدیل کننده آورده شده است، نتایج آزمون نشان میدهد که تأثیر آن بر رابطه بین چسبندگی هزینه و سرمایه‌گذاری دارائیهای ثابت در شرکت‌های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران معنادار است. سطح معناداری کمتر از ۵ درصد و علامت ضریب بتا (۰,۵۱۸)، که رابطه مثبت و معناداری را تایید می‌کند. از این رو آزمون فرضیه مورد تایید قرار گرفت.

۷- نتیجه گیری و بحث

در پایان هر فعالیت پژوهشی، پژوهشگر پس از آزمون فرضیات می‌بایست نتایج کار را ارائه دهد. نتایج حاصل از فرضیات نیز پایه‌هایی هستند که پیشنهادات بر اساس آن شکل می‌گیرد. بنابراین یکی از قسمت‌های مهم پژوهش که در واقع می‌تواند راهی برای تبدیل نظریات به عمل برای موفقیت در آینده باشد، نتیجه‌گیری‌های صحیح و پیشنهادات مناسب است. نتیجه‌گیری‌هایی که بر اساس تحلیل‌های صحیح ارائه شده باشد می‌تواند مشکلات موجود بر سر راه سازمان را که تحقیق به آن منظور طراحی شده است را برطرف کند. در این تحقیق، تبیین رابطه تمرکز مالکیت بر رابطه بین چسبندگی هزینه و سرمایه‌گذاری دارائی‌های ثابت در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بررسی شد.

در فرضیه اول پژوهش به بررسی ارتباط بین چسبندگی هزینه و سرمایه‌گذاری دارائی‌های ثابت پرداخته شد. نتایج حاصل از این فرضیه بیانگر رابطه معکوس و معنادار میان این دو متغیر بوده است. با افزایش چسبندگی هزینه، سرمایه‌گذاری دارائی‌های ثابت کاهش می‌یابد. این موضوع بدین معناست که چسبندگی هزینه موجب می‌گردد که شرکت‌ها در هنگام سرمایه‌گذاری محتاطانه‌تر عمل کنند و کورکورانه در دارائیهای ثابت سرمایه‌گذاری نکنند. نتیجه حاصل از این فرضیه همسو با نتیجه پژوهش شن و ژانگ (۲۰۱۸) بوده است.

در فرضیه دوم پژوهش به بررسی تأثیر تمرکز مالکیت بر رابطه بین چسبندگی هزینه و سرمایه‌گذاری دارائی‌های ثابت پرداخته شد. نتایج حاصل از این فرضیه بیانگر این است که تمرکز مالکیت بر رابطه بین چسبندگی هزینه و سرمایه‌گذاری دارائی‌های ثابت تأثیر مثبت و معناداری دارد. به دلیل وجود چسبندگی هزینه، زمانی که شرکت‌ها سرمایه‌گذاری داخلی انجام می‌دهند، سرعت افزایش هزینه را در نظر می‌گیرند. سرمایه‌گذاری دارائی‌های ثابت زمان بر است. بنابراین لازم است که در زمان تصمیم‌گیری جهت سرمایه‌گذاری، به مسئله چسبندگی هزینه توجه شود. اگر سرعت رشد هزینه زیاد و سرعت رشد درآمد کم باشد، این به

معنای بالا بودن چسبندگی هزینه است و باید با احتیاط سرمایه‌گذاری گردد. در غیر اینصورت بنگاه با زبان‌های هنگفتی مواجه می‌شود. در حالت کلی می‌توان گفت زمانی که مالکیت متمرکز است، سهامداران به مسئله چسبندگی هزینه توجه نموده و با تصمیمات منطقی، کارائی سرمایه‌گذاری را بهبود می‌بخشند. نتیجه حاصل از این فرضیه همسو با نتیجه پژوهش شن و ژانگ (۲۰۱۸) بوده است.

- با توجه به تأثیر چسبندگی هزینه بر سرمایه‌گذاری دارائی‌های ثابت پیشنهاد می‌شود هنگام سرمایه‌گذاری در دارائی‌های ثابت به مسئله چسبندگی هزینه توجه ویژه‌ای داشته باشند.
- با توجه به تأثیر تمرکز مالکیت بر رابطه بین چسبندگی هزینه و سرمایه‌گذاری دارائی‌های ثابت، پیشنهاد می‌شود با مشارکت بیشتر سهامداران، تصمیمات منطقی جهت سرمایه‌گذاری دارائی‌های ثابت اخذ نموده و باعث شوند با استفاده صحیح از دارائی‌های ثابت در فرایند عملیات شرکت، رشد تولید افزایش یابد.

منابع

۱. ابراهیمی کردلر، علی (۱۳۸۷)، نقش ترکیب سهامداران در عدم تقارن اطلاعات و عملکرد شرکت، فصلنامه دانش و پژوهش حسابداری، سال چهارم، شماره دوازدهم، صص ۸۱-۱۸
۲. بنایی مقدم، رحیم (۱۳۹۷). تأثیر تمرکز مالکیت و اندازه شرکت بر رابطه بین محافظه کاری شرطی و حق الزحمه حسابرسی. بررسی‌های حسابداری، دوره ۵، شماره ۱۹، تابستان ۱۳۹۷، صص ۶۸-۴۵.
۳. بنی مهد، بهمن. عربی، مهدی و حسن پور، شیوا (۱۳۹۵). پژوهش‌های تجربی و روش‌شناسی در حسابداری، انتشارات ترمه
۴. شیروانی، حامد و سروش یار، افسانه (۱۳۹۷). تأثیر تمرکز مالکیت در شرکتهای خانوادگی و غیر خانوادگی بر عملکرد شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. راهبرد مدیریت مالی، سال هفتم، شماره بیست و چهارم، صص ۱۸۴-۱۶۵.
۵. صراف ماموری، محبوبه و مسعود فولادی، ۱۳۹۷، اثر متقابل مالکیت نهادی و تمرکز مالکیت بر اهرم مالی، یازدهمین کنفرانس بین‌المللی حسابداری و مدیریت و هفتمین کنفرانس کارآفرینی و نوآوری‌های باز، تهران، شرکت همایشگران مهر اشراق.
۶. طالبی نجف آبادی، عبدالحسین و زینب احمدی، ۱۳۹۷، بررسی تأثیر سررسید بدهی و تمرکز مالکیت بر کارایی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، همایش تولید ملی و اشتغال پایدار، چالش‌ها و راهکارها، بروجرد، دانشگاه آیت‌الله بروجردی (ره).
۷. علی رحمانی، نازنین بشیری منش، ۱۳۹۲ " بررسی قدرت کشف مدلهای مدیریت سود"، تحقیقات حسابداری و حسابرسی سال چهارم شماره ۱۹، صص ۷۳-۵۴
۸. علیخانی، شهناز؛ حمیدرضا جعفری و جمشید پیک فلک، ۱۳۹۷، بررسی تأثیر تمرکز مالکیت بر کیفیت سود در شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران، اولین کنفرانس ملی توسعه پایدار در علوم و مهندسی و فرهنگ ایرانی، تهران، مرکز بین‌المللی همایشها و سمینارهای توسعه پایدار علوم جهان اسلام.
۹. عنایت پور شیاده، ابراهیم، مرادی، زهرا، اسدی، فر، احد، درخشان، جواد. (۱۳۹۸). تأثیر تمرکز مالکیت بر رابطه بین چسبندگی هزینه و ریسک شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، چشم‌انداز حسابداری و مدیریت، شماره ۲۰، صص ۱۵-۱
۱۰. نمازی، محمد و فتحعلی، اکرم (۱۳۹۶). بررسی تأثیر سرمایه‌فکری بر چسبندگی هزینه‌ها در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، دوره ۲۴، شماره ۳، پائیز ۱۳۹۶، صص ۳۹۵-۴۲۰
11. Calleja K, Steliaros M, Thomas D. A. 2006. Note o
12. n Cost Stickiness: Some International Comparisons, Management Accounting Research; 17(2):127-140.
13. Cheung, J., Kim, H., Kim, S. & Huang, R. (2016). Is the Asymmetric Cost Behavior Affected by Competition Factors? Asia-Pacific Journal of Accounting & Economics, 23, 1-17.
14. H.X. Hu, H. Hong, Z.Z. Li and L.L. Xiao. (2017). Studies in Science of Science, Vol. 35 (2017) No.4, p.633. (In Chinese).
15. Hamadi, M. and Heinen, A. (2015). "Firm Performance when Ownership is very Concentrated: Evidence from a Semiparametric Panel". Journal of Empirical Finance, 34, pp.172-194.

16. Shen, J and Zhang , Renhui. (2018). Cost Stickiness, Ownership Concentration and Fixed Assets Investment. 8th International Conference on Management and Computer Science (ICMCS 2018).
17. Wang, K. C. and Shailer, G. (2017). "Family ownership and financial performance relations in emerging markets". International Review of Economics and Finance, 51, pp.82-98.
18. Xu, X. & Wang. Y.(1999). Ownership structure and corporate governance in Chinese stock companies, China Economic Review, 10, 75-98.
19. Xue, S. and Hong, Y. (2015). "Earnings Management, Corporate Governance and Expense Stickiness". China Journal of Accounting Research, Available at: <http://dx.doi.org/10.1016/j.cjar.2015.02.001>
20. Yao, Kening.(2018), Cost Stickiness, Ownership Concentration and Enterprise Risk Empirical Evidence from Chinese Listed Manufacturing Companies, American Journal of Industrial and Business Management, 2018, 8, 163-173.

The Effect of Ownership Concentration on the Relationship between Cost Stickiness and Fixed Asset Investment in Accepted Companies Tehran Stock Exchange

Ebrahim Enayatpour Shiadeh¹, Mehdi Gholipour Pasha², Javad Derakhshan³, Abolghasem Forghani⁴,

1- M. A. in accounting, Islamic Azad University of Qaemshahr, Iran (Corresponding Author)

2- Master of Accounting Islamic Azad university of Science & Research Branch, Gorgan, Iran

3- Master of Accounting Parandak Institute of Higher Education

4- Master of Accounting Payame Noor University of Behshahr, Behshahr, Iran

Abstract

Investment in fixed assets requires a large amount of capital cost. If investment fails, there will be huge losses. Therefore, it is necessary to consider the Cost Stickiness when investing in fixed assets. This paper takes the fixed assets as the dependent variable and takes the Cost Stickiness as the independent variable. Carrying out an empirical study, the paper discusses the influence of the Cost Stickiness on the investment decision of the fixed assets. At the same time, it also studies the regulation effect of the ownership concentration on the relationship between Cost Stickiness and fixed assets investment. For this purpose 125 companies in the period 2011 to 2016 were selected. This study has applied Multiple regression to test hypotheses. The results show that cost stickiness has negative effects on fixed assets investment, and ownership concentration positively regulates the relationship between Cost Stickiness and fixed assets investment.

Keywords: Ownership Concentration, Cost Stickiness, Fixed Assets Investment

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی